

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžfk/10/2018
Identifikačné číslo spisu: 8017200018
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8017200018.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a z členiek senátu JUDr. Sone Langovej (sudca spravodajca) a JUDr. Anny Peťovskej PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): Ing. V. O., A., zastúpený: Mgr. Marek Tauber, advokát, Hviezdoslavova 11, Spišská Nová Ves, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1704106/2016 zo dňa 15.11.2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/2/2017-49 zo dňa 30. novembra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/2/2017-49 zo dňa 30. novembra 2017 z a m i e t a.

Sťažovateľovi nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove (ďalej v texte rozsudku aj „krajský súd“ alebo „správny súd“) rozsudkom č. k. 3S/2/2017-49 zo dňa 30. novembra 2017 podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov Správny súdny poriadok (ďalej len „S. s. p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 1704106/2016 zo dňa 15.11.2016, ktorým žalovaný podľa ust. § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“) potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Mesta Kežmarok zo dňa 18.08.2016 č. 1620143207/2016 (ďalej len rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu), ktorým vyrubil žalobcovi miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na obdobie od 01.01.2016 do 31.12.2016 v sume 28,60 Eur.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že žalobca namietal, že Mesto Kežmarok zabezpečuje, resp. reálne vykonáva vo vzťahu k žalobcovi množstvový zber komunálneho odpadu, ale poplatok takémuto spôsobu nezodpovedá, t. j. nie spôsobom podľa § 79 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. Že sa jedná o množstvový zber žalobca odvodzuje z § 78 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z., kde je výpočet

sadzby za jeden liter, alebo dm³ [písm. a)] a teda ide o zber vyprodukovaného odpadu do nádob s presne stanoveným obsahom v litroch, čo znamená, že ide o merateľné množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu, oproti nemnožstvovému zberu do kontajnera, bez ohľadu na množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu, ktoré je nemerateľné.

3. Krajský súd konštatoval, že v danom prípade je potrebné na problematiku aplikovať zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnych poplatkoch (ďalej len zákon č. 582/2004 Z.z.), zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní. Ani jeden z týchto zákonov však taxatívne nevymedzuje (neupravuje definíciu), aký je to množstvový zber odpadu a aký je to nemnožstvový zber odpadu. Zároveň platí, že zákon č. 582/2004 Z. z. v § 78 upravuje sadzbu dane, v § 79 upravuje určenie poplatku, pričom rozlišuje, či v obci je zavedený množstvový zber komunálneho odpadu (ods. 1) alebo nie je zavedený množstvový zber komunálneho odpadu (ods. 2).

4. Krajský súd ďalej uviedol, že ako správne uviedol žalovaný VZN má charakter všeobecne záväzného právneho predpisu, a teda je záväzný tak pre správcu dane, ako aj žalovaného. Z uvedeného vyplýva, že prvostupňový správny orgán, ani žalovaný nepochybil, ak vyrubili žalobcovi miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavby v súlade s VZN č. 30/2015 tak, ako je to uvedené vo výroku prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu, pričom je potrebné zdôrazniť, že ak sa žalobca domáha zosúladenia VZN Mesta Kežmarok s reálnym stavom, t. j. aby VZN zodpovedalo službám reálne poskytnutým, riešenie tejto otázky nie je v kompetencii správnych orgánov a nie v takomto konaní.

5. S poukazom na uvedené krajský súd konštatoval, že námietky žalobcu neboli spôsobilé spochybniť zákonnosť preskúmaných rozhodnutí, a preto podľa § 190 S. s. p. žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6. Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote žalobca kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. f/ a g/ S. s. p., v ktorej uviedol, že odôvodnenie krajského súdu je nedostatočné a nepresvedčivé. V napadnutom rozhodnutí nedáva odpoveď na otázku, prečo a na základe akých kritérií Mesto Kežmarok zaviedlo pre právnické osoby a fyzické osoby podnikateľov množstvový zber komunálneho odpadu a pre ostatné osoby nemnožstvový zber komunálneho odpadu.

7. Sťažovateľ ďalej uviedol, že v jeho prípade sa jedná o množstvový zber komunálneho odpadu a nie opačne, ako to tvrdí žalovaný a krajský súd. Z rodinného domu žalobcu sa za všetky osoby bývajúce v ňom zberá komunálny odpad do zakúpenej plastovej nádoby o obsahu 120 litrov, a preto v súlade so zákonom o poplatku za komunálny odpad sa jedná o množstvový zber a zvoz komunálneho odpadu s merateľným množstvom v litroch, ktorej vyprázdňovanie a zvoz cyklicky vykonáva spoločnosť Technické služby s. r. o. Kežmarok každý párny týždeň. Sťažovateľ poukázal na § 78 ods. 1 písm. a/ zákona č. 582/2004 Z. z., ktorý za množstvový zber označuje zber komunálneho odpadu v litroch, a tým je aj zber do nádoby so známym obsahom v litroch. Pretože žalobca spĺňa podmienky množstvového zberu komunálneho odpadu podľa vyššie citovaného zákona, krajský súd nesprávne právne vec posúdil a nesprávne aplikoval ustanovenia zákona č. 582/2004. Podľa sťažovateľa je nesprávne, ak krajský súd poukazuje aj na Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Kežmarok č. 30/2015, ktoré údajne nezaviedlo množstvový zber komunálneho odpadu pre fyzické osoby nepodnikateľov, bývajúce v rodinných domoch.

8. Vzhľadom k uvedenému sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd po preskúmaní kasačnej sťažnosti zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov kasačného konania.

9. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší súd") ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S. s. p.), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 S. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 455 S. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

11. Kasačný súd po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Prešove preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

12. Z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd zistil skutkový stav, z ktorého vyplýva, že Mesto Kežmarok vyrubilo rozhodnutím č. 1620143207/2016 zo dňa 18.08.2016 poplatníkovi Ing. V. O., A. miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016 v sume 28,63 Eur za tri osoby prihlásené k trvalému pobytu v meste Kežmarok, pričom za jednu osobu bol poplatok vypočítaný sadzbou 0,0547 Eur/deň a zároveň mu bola poskytnutá úľava z dôvodu, že je študentom denného štúdia, ktorý študuje mimo mesta, a za dve osoby bol vypočítaný poplatok so zníženou sadzbou 0,0282 Eur/osoba/deň z dôvodu, že sú osobami nad 62 rokov. Poplatník sa proti rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote odvolal.

13. Žalovaný rozhodnutím č. 1704106/2016 zo dňa 15.11.2016 podľa ust. § 74 ods. 4 daňového poriadku potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z čl. 2 ods. 1 VZN č. 30/2015 vyplýva, že Mesto Kežmarok zaviedlo množstvový zber len pre právnické osoby a fyzické osoby -podnikateľov. Množstvový zber sa na fyzické osoby nepodnikateľov, teda občanov mesta Kežmarok nevzťahuje. Správca dane preto v čl. 3 VZN č. 30/2015 ustanovil sadzbu poplatku 0,018 eura za jeden liter komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov pri množstvovom zbere (právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia) a sadzbu poplatku 0,0547 eura za osobu a kalendárny deň pre občanov, na ktorých sa množstvový zber nevzťahuje. Mesto Kežmarok podľa žalovaného postupovalo teda v súlade s § 81 ods. 18 zákona č. 79/2015 Z. z., keď zaviedlo množstvový zber komunálnych odpadov pre konkrétne kategórie pôvodcov komunálnych odpadov, a to pre právnické osoby a fyzické osoby - podnikateľov.

14. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z., obec ukladá miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „poplatok“).

15. Podľa § 77 ods. 2 písm. a) zákona č. 582/2004 Z. z., ak ďalej nie je ustanovené inak, poplatok platí poplatník, ktorým je fyzická osoba, ktorá má v obci trvalý pobyt alebo prechodný pobyt alebo ktorá je na území obce oprávnená užívať alebo užíva byt, nebytový priestor, pozemnú stavbu alebo jej časť, alebo objekt, ktorý nie je stavbou, alebo záhradu, vinicu, ovocný sad, trvalý trávny porast na iný účel ako na podnikanie, pozemok v zastavanom území obce okrem lesného pozemku a pozemku, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha (ďalej len „nehnutelnosť“).

16. Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. sadzba poplatku je

- a) najmenej 0,0033 eura a najviac 0,0531 eura za jeden liter alebo dm³ komunálnych odpadov alebo drobných stavebných odpadov alebo najmenej 0,0066 eura a najviac 0,1659 eura za jeden kilogram komunálnych odpadov alebo drobných stavebných odpadov,
- b) najmenej 0,0066 eura a najviac 0,1095 eura za osobu a kalendárny deň.
- c) najmenej 0,015 eura a najviac 0,078 eura za kilogram drobných stavebných odpadov bez obsahu škodlivín.

17. Podľa § 79 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z., ak je v obci zavedený množstvový zber, obec určí poplatok ako súčin frekvencie odvozov, sadzby a objemu zbernej nádoby, ktorú poplatník užíva v súlade so zavedeným systémom zberu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov.

18. Podľa § 79 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z., ak v obci nie je zavedený množstvový zber, obec určí poplatok na zdaňovacie obdobie, ako

- a) súčin sadzby poplatku a počtu kalendárnych dní v zdaňovacom období, počas ktorých má alebo bude

mať poplatník podľa § 77 ods. 2 písm. a) v obci trvalý pobyt alebo prechodný pobyt alebo počas ktorých nehnuteľnosť užíva alebo je oprávnený ju užívať, alebo
b) súčin sadzby poplatku, počtu kalendárnych dní v zdaňovacom období a ukazovateľa dennej produkcie komunálnych odpadov, ak ide o poplatníka podľa § 77 ods. 2 písm. b) alebo písm. c).

19. Podľa § 83 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z., obec ustanoví všeobecne záväzným nariadením k 1. januáru zdaňovacieho obdobia sadzby poplatku v súlade s § 78 ods. 1, hodnotu koeficientu, pri množstvovom zbere spôsob a lehotu zaplataenia poplatku, podmienky na vrátenie poplatku alebo jeho pomernej časti podľa § 82 ods. 1, podmienky, ktorých splnenie má poplatník preukázať a podklady, ktoré má poplatník predložiť pri znížení alebo odpustení poplatku podľa § 82 ods. 2.

20. Podľa § 81 ods. 18 zákona č. 79/2015 Z. z., ak obec zavedie na svojom území alebo jeho časti množstvový zber zmesového komunálneho odpadu pre všetkých pôvodcov komunálnych odpadov alebo pre niektoré kategórie pôvodcov komunálnych odpadov, je povinná umožniť pôvodcom komunálnych odpadov, ktorých sa tento zber týka

a) individuálne určenie intervalu odvozu komunálnych odpadov z miesta určeného obcou podľa odseku 9 písm. d), pričom pri iných ako biologicky rozložiteľných komunálnych odpadoch môže byť tento interval aj dlhší ako 14 dní, alebo

b) výber veľkosti zbernej nádoby aspoň z troch možností, ktoré ustanoví obec vo všeobecne záväznom nariadení podľa odseku 8; ak ide o pôvodcov komunálnych odpadov, ktorí sú spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, alebo ak ide o bytový dom, výber veľkosti zbernej nádoby je možný len po dohode všetkých pôvodcov, ak sa tí nedohodnú, rozhodne obec.

21. Podľa čl. 2 ods. 1 VZN č. 30/2015 mesta Kežmarok, v meste je zavedený množstvový zber komunálnych odpadov pre právnické osoby a fyzické osoby podnikateľov.

22. Podľa čl. 3 ods. 3 VZN č. 30/2015, Mesto Kežmarok (ďalej len „mesto“) ustanovuje sadzbu poplatku pri množstvovom zbere komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na 0,018 eura za jeden liter komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov.

23. Podľa čl. 3 ods. 5 VZN č. 30/2015 mesto ustanovuje sadzbu poplatku pre poplatníkov, ktorí nemajú zavedený množstvový zber, na 0,0547 eura za osobu a kalendárny deň.

24. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Prešove po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s príhľadnutím na ustanovenie § 461 S. s. p. dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku.

25. Spornou otázkou v danom prípade bolo, či zber komunálneho odpadu z rodinných domov v Kežmarku možno považovať za množstvový zber, keďže je merateľný a uskutočňuje sa do nádob o objeme 120 litrov.

26. K uvedenému kasačný súd konštatuje, že predmetom konania v danom prípade je posúdenie tej istej právnej otázky, ktorá už bola riešená kasačným súdom v konaní č. 3Sžfk/10/2018, a to rozsudkom zo dňa 30.05.2018, v právnej veci tých istých účastníkov konania, vychádzajúc z obdobnej právnej situácie za iné časové obdobie. V tomto prípade bol množstvový zber ako právny režim zberu odpadu určený Všeobecne záväzným nariadením Mesta Kežmarok. Podľa čl. 2 ods. 1 Všeobecne záväzného nariadenia č. 30/2015 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, v meste je zavedený množstvový zber len pre právnické osoby a fyzické osoby - podnikateľov. Všeobecne záväzné nariadenie (VZN) je prameňom práva a v dôsledku právneho režimu určeného Mestom Kežmarok sa musia správne orgány a poplatníci týmto záväzným právnym prepisom riadiť a podľa ním určeného režimu postupovať.

27. Skutočnosť, že stav zberu odpadu z rodinných domov v Kežmarku do 120 l zberných nádob by umožňoval realizáciu i množstvového zberu, má iba faktický charakter. Jeho realizácii ako množstvového zberu však bráni platný a účinný právny stav vyplývajúci z VZN č. 30/2015. Nárok na zavedenie množstvového zberu nie je daný zákonom (§ 79 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z.), ale je daný do právomoci mesta a určený mestom vo forme Všeobecne záväzného nariadenia.

28. K námietke sťažovateľa ohľadom toho, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí nedáva odpoveď na otázku, prečo a na základe akých kritérií Mesto Kežmarok zaviedlo pre právnické osoby a fyzické osoby podnikateľov množstvový zber komunálneho odpadu a pre ostatné osoby nemnožstvový zber komunálneho odpadu kasačný súd uvádza, že posudzovanie VZN Mesta Kežmarok nie je predmetom súdneho prieskumu v prejednávanej veci. Ako správne uviedol krajský súd riešenie otázky zosúladenia VZN Mesta Kežmarok s reálnym stavom, resp. inými právnymi predpismi nie je v kompetencii správnych orgánov ani predmetom daného konania.

29. Podľa názoru kasačného súdu, rozhodnutie krajského súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí, a preto ho možno považovať za preskúmateľné a ústavne akceptovateľné. Dôvody svojho rozhodnutia zrozumiteľne vysvetlil, preto jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné.

30. Ďalšie skutočnosti, ktorými sťažovateľ v kasačnej sťažnosti spochybňoval predmetné rozhodnutie krajského súdu boli totožné s námietkami, ktoré namietal už v prvostupňovom konaní a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal. Kasačný súd zistil, že kasačná sťažnosť žalobcu neobsahuje žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

31. V súlade s citovanými ustanoveniami i vyššie uvedenými úvahami si najvyšší súd osvojil záver, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané v súlade so zákonom, nebol dôvod na jeho zrušenie alebo zmenu a kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť v zmysle ust. § 461 S. s. p.

32. O náhrade trov kasačného konania najvyšší súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 S. s. p. Sťažovateľ v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania zo zákona neprislúcha, preto sťažovateľovi právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal.

33. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.